

Pestprotocol

Hofdijkschool Oegstgeest

Pesten op school ...Hoe gaan we er meer om ?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op onze school serieus willen aanpakken.

Plagen en pesten.

Er is een duidelijk verschil tussen plagen en pesten. Bij plagen is er sprake van een gelijkwaardigheid. Het plagen wordt door beide partijen als zodanig ervaren. Het is onschuldig en het uitdagen van plagen heeft zelfs een pedagogische waarde : het kind leert met conflicten om te gaan. Een vaardigheid die in het latere leven van pas kan komen bij conflicthantering. Bij pesten is er geen sprake van gelijkwaardigheid. Pesten is bedreigend en het gebeurt niet zomaar een keer, maar elke keer weer, soms lange tijd achter elkaar. Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen op een heel bedreigende en gemene manier. De pester misbruikt zijn macht.

Meestal hebben pestende kinderen niet in de gaten hoe afschuwelijk het pesten is voor degene die gepest wordt. Terwijl het gepeste kind vreselijk bang is voor de pauze, de gymnastieklessen, het naar huis gaan, ziet de pester het als een lolletje. Pesten lijkt dan misschien op plagen maar er is een groot verschil.

Een omgeving waar pesten gedoogd wordt is geen veilige omgeving. Pesten wordt dan ook niet geaccepteerd.

Wij hebben op school regels opgesteld waar iedereen zich aan dient te houden.

Naast de schoolregels willen wij in dit pestprotocol vastleggen welke procedure doorlopen wordt wanneer er sprake is van pesten.

Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact en ernst van het pesten. Bovendien leggen we hierbij ook de specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag vast.

Het doel van de Hofdijkschool: Alle kinderen voelen zich veilig in hun schoolomgeving, opdat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

We willen hier met elkaar; directie, leerkrachten, leerlingen en ouders / verzorgers verantwoordelijkheid voor nemen.

Algemeen :

Om dit doel te bereiken beschrijven we hier hoe we tot een veilig klimaat willen komen.

- Pesten moet als een probleem gezien worden door alle direct betrokken partijen.
 - Leerlingen (gepeste kinderen, pesters en ´ meelopers´)
 - Leerkrachten en de ouders /verzorgers (hierna genoemd : ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Het onderwerp ´pesten´ moet bespreekbaar gemaakt worden (Dit gebeurt met name bij Leefstijl- lessen).
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Op school werken wij wekelijks met de methode “Leefstijl “, een methode die de sociaal emotionele ontwikkeling stimuleert.

In deze methode komen onderwerpen aan bod als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen, rollen in een groep, vriendschap, pesten, ruzies voorkomen / oplossen. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende (samen)werkvormen als kringgesprekken, het voorlezen of vertellen van verhalen, rollenspelen en andere spelvormen.

Het rolmodel van de leerkracht (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

We hanteren op school schoolregels; in de klas kunnen hier groepsregels aan worden toegevoegd. Deze worden door leerkrachten en leerlingen vastgesteld.

Schoolregels van de Hofdijckschool.

- Ik doe een ander geen pijn
- Als iemand iets doet wat ik niet leuk vind, zeg ik : ´houd op !´
- Als ik ruzie heb met iemand, praat ik dat uit. Wanneer dat niet lukt ga ik naar de juf of meester
- Als ik toch iemand heb gepest maak ik dat weer goed. Als dat niet lukt, ga ik naar de meester of de juf
- Ik geef een ander de kans het weer goed te maken
- Als mijn plagen door een ander als pesten wordt uitgelegd bied ik mijn excuses aan. Als dat niet lukt, ga ik naar de juf of meester
- Ik zeg geen nare dingen tegen een ander
- Ik laat een ander uitpraten

- Ik sluit anderen niet buiten
- Ik blijf van de spullen van een ander af
- Ik klik niet, maar ik mag wel iets melden aan de juf of meester als dat nodig is
- Ik kom niet aan een ander kind als de ander dat niet wil
- Ik noem anderen bij de voornaam en gebruik geen scheldwoorden
- Ik beoordeel anderen niet op uiterlijk

Deze regels gelden voor alle groepen. Ze worden elk jaar aan het begin van het schooljaar met de kinderen besproken. Binnen de groep kunnen hier regels aan toegevoegd worden die leerkracht en leerlingen samen afgesproken hebben.

Deze regels hangen duidelijk zichtbaar in de klas.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen :

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben proberen zij :

- Stap 1 : er eerst zelf en samen uit te komen.
- Stap 2 : wanneer een van de leerlingen er niet uitkomt, heeft deze het recht en de plicht om het probleem aan de leerkracht voor te leggen.
- Stap 3 : De leerkracht houdt met beide leerlingen een verhelderingsgesprek. De leerkracht probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen van deze leerlingen volgen sancties. (Zie consequenties).
- Stap 4 : Bij herhaaldelijk ruzie / pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest en ruzie maakt. De fase van bestraffing treedt in werking. Ook wordt het incident met naam en datum in het leerlingdossier genoteerd. Bij een tweede melding in het dossier van dezelfde leerling worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie / pestgedrag. Leerkracht en ouders proberen in goed overleg tot een bevredigende oplossing te komen.

In het kort : De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester; indien nodig in overleg met ouders en / of intern/extern deskundigen.

Consequenties :

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen dit melden) en vervolgens leveren stap 1 tot en met 3 geen positief resultaat op.

De leerkracht neemt dan duidelijk stelling in.

De straf bestaat uit 5 fases. Dit is afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn / haar gedrag.

Fase 1 : Pauze(s) binnenblijven
Nablijven
Een stelopdracht over de toedracht en zijn / haar rol in het pestprobleem
Door gesprek : bewustwording van wat hij / zij met het gepeste kind doet
Afspraken met de pester over gedragsverandering. De naleving van deze afspraken worden aan het eind van de week door leerkracht en pester besproken
Een gesprek met de ouders naar aanleiding van 2 meldingen in het leerlingdossier. Dit wordt gevolgd door een evaluatiegesprek na een vastgestelde periode

Tussen fase 1 en fase 2 zal ongeveer 2 weken tijd bestaan

Fase 2 : Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties en eerdere gesprekken met ouders op niets zijn uitgelopen.
De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het leerlingdossier en de school heeft al het mogelijke gedaan om een eind te maken aan het pestprobleem. De intern begeleider is bij het gesprek aanwezig.

Tussen fase 2 en fase 3 zal ongeveer 2 tot 6 weken tijd bestaan

Fase 3 : Bij aanhoudend pestgedrag kan externe hulp ingeschakeld worden zoals schoolbegeleidingsdienst en schoolarts
De intern begeleider blijft betrokken en coördineert.

Tussen fase 3 en fase 4 is afhankelijk van het proces wanneer wordt overgegaan naar de volgende fase.

Fase 4 : Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school
De directie wordt ingeschakeld en coördineert.

Tussen fase 4 en fase 5 is afhankelijk van het proces wanneer wordt overgegaan naar de volgende fase.

Fase 5 : In extreme gevallen kan een leerlingen geschorst of verwijderd worden. De directie initieert.

Begeleiding en adviezen :

Ouders en kinderen die het moeilijk vinden om 'pestproblemen' te bespreken met de leerkracht kunnen zich wenden tot de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon op de Hofdijckschool is mevrouw Annejet Laman (lkr. Gr. 4).

Begeleiding / adviezen geven we op de Hofdijckschool via een drie-sporenbeleid :

- A. Begeleiding van de gepeste leerling
Adviezen aan de ouders van gepeste kinderen
- B. Begeleiding van de pester
Adviezen aan de ouders van pestende kinderen
- C. Begeleiding van de andere leerlingen van de groep.
Adviezen aan de ouders van alle andere kinderen.

A. Begeleiding van de gepeste leerling :

- Medeleven tonen, luisteren en vragen
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert (voor, tijdens en na het pesten.)
- De leerling laten zien dat je op een andere manier kunt reageren op pestgedrag
- Zoeken naar een andere reactie
- De gepeste leerling laten zien waarom een kind pest
- Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen als de leerling zich anders/ beter opstelt
- Praten met de ouders van het gepeste kind
- De gepeste leerling niet overbeschermen.

Adviezen aan de ouders van de gepeste kinderen :

- Neem het probleem van uw kind serieus, bagatelliseer het probleem niet
- Blijf in gesprek met uw kind
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- Probeer een manier te vinden het zelfrespect van het kind te vergroten
- Geef zelf het goede voorbeeld.

B. Begeleiding van de pester:

- Praten : zoeken naar de reden van het ruzie maken / pesten.
- Laten inzien wat het effect is van zijn / haar gedrag voor de gepeste
- Excuses laten aanbieden
- In laten zien welke sterke / leuke kanten de gepeste heeft
- Straffen als de leerling wel pest / belonen als de leerling zich aan de regels houdt
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen (stop-denk-doe houding)
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren, overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten ? (bijv. problematische thuissituatie, buitengesloten voelen, jaloezie, verveling, in een niet-passende rol gedrukt worden)

- In overleg met de intern begeleider hulp inschakelen : bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, schoolarts, schoolbegeleidingsdienst.

Adviezen aan de ouders van de pestende kinderen :

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden
- Probeer achter de oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het andere kinderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goed gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

C. Begeleiding van de andere leerlingen van de groep :

- De leerlingen middels gesprekken bewust maken van de invloed die ze (kunnen) hebben ten aanzien van het voortbestaan of het stoppen van het pestgedrag
- De leerlingen stimuleren voor zichzelf op te komen
- De leerlingen stimuleren voor anderen op te komen
- De sterke kanten van de gepeste leerling benadrukken
- De sterke kanten van de pester benadrukken
- Leerlingen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het behoud van een goede sfeer in de groep
- Benadrukken dat kinderen / mensen verschillend zijn en mogen zijn.

Adviezen aan de ouders van alle andere kinderen :

- Neem de ouders van het gepeste kind en de pester serieus
- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

Evaluatie protocol:

Voorliggend protocol zal regelmatig geëvalueerd worden en waar nodig worden bijgesteld.

September 2016